

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGŐLENYÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő:
SIMON ISTVÁN.

Lapkiadó:
HOROVITZ ZSIGMOND.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy óra . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Darabos-utca 7. sz. a. — Telefon 412. szám.

Pünköszt

A keresztyén világnak egyik legnagyobb ünnepe ez. Meghódol a hívő lélek e szent napon ama mennyei tűz és fény előtt, mely azért szállott alá egykor az Írások bizonyosága szerint, hogy az ember előtt utat nyisson a tökéletesedés Istenországára felé.

Nem a Jézusban megjelent tökéletes isteni kijelentésnek, — hanem a föld fia gyarlóságának volt arra szükség, hogy a keresztyénség külsőképpen is szerveztesse, a hit: valássá és egyházzá formálódjék.

És amaz áldott Mester, aki a világ megváltás nagy tényét nem ott fenn, a mérhetetlen magasságban elhelyezett királyi trónusán akarta elvégezni, — hanem itt a földön, az emberek élő és való világában; — aki tehát ismerte, látta, tudta a mi fogyatkozásainkat: — oh ez az áldott Mester, a Jézus megmutatta az irányt, amelyben ennek az

emberi szervezetnek, az anyaszentegyháznak fejlődni és kialakulni kell.

Hogy pedig ez az egyház ne legyen csupán földi intézmény, hogy eredete és végcélja egyaránt az égbe mutasson: ezért küldötte el az Ur, az ő ígérete szerint, ama szentlelket, amelyet ma oly nagy örömmel üdvözöl és ünnepe a keresztyén világ.

Ne feledjük tehát soha, — de kivált e szent napon, hogy az a látható szerv, az egyház, egy láthatatlan örök nagy célt szolgál: az Isten országát; még pedig nem úgy, mint valami eljövendő, földöntúli, utópikus ideát, — hanem, mint egy igaz valóságot, melynek az igaz hivek lelkében már itt e földön élni s hatni kell. Ezért mondá ama Mester, ma már szállóigévé vált szavaival: „Az Isten országa ti bennetek vagyon!”

Am a pünkösdi lélek elküldése által a mi hitünk fejedelmének egy más célja is volt. Amint tudjuk, ő már előbb, Aلدوزcsütörtökön visszatért az örökkévalóságba. Az ő szemmel látható

példája többé nem volt ott a hivek előtt. Addig az ő csodás, fenséges nagy egyénisége vezette, tolmácsolta őket. Most tehát Urunk azt akarta, hogy az ő választottai, lelki értelemben véve, a maguk lábán járjanak, a maguk elhatározásából és felelőségére haladjanak amaz Isten országa felé vezető ösvényen.

Ezért adja személyes példája helyett, a szentlelek Isten erejét, mely minden igazságra elvezéri azokat, akik lelkiismeretben megszólaló szavára figyelmeztetnek.

Nagy tévedés és fogyatkozás volna tehát mitőlünk, ha csupán amaz első pünkösdi csodálatos eseményeit emlegetnők és ünnepelelnők e napon!

A mi lelkünk is ugyanazon léleknek szikrája, mely ama jeles napon a tanítványokra alászállott és mint ők végeztek emberfeletti csodadolgokat a lelkeikben megnyilatkozó isteni erő által: úgy járhatunk mi is, e porházában örökkévaló eszmék szolgálatában; úgy építhetjük napról-napra itt e földön az Isten országát!

Ita- és Borsalino-kalapok Feketénel.

Keresztelő.

Ita: Zih Sándorné.

Régen nem volt olyan csudaszép nap, tele tavasz bimbóval, virágfakadással, fülemile, pacsirta nótával.

Vidáman bocsátotta le sugárkéveit a nap. Egy vékony aranyfonal belopódzott a templom félhomályába is s rávetette glóriáját a szőke Dina fejére s pajkosan játszi kezdett picinyke társaival, a csillogó hajfürtöcskéikkel.

Dina hamarosan elvégezte ájtatosságát. Hamarosan, el-el harapva a szók végét, mondogatta:

— Üdvözlég Mária . . .

Azutan, hogy észrevette, hogy újra másfelé kalandoztak a gondolatai, mintegy büntetőkép szórakozottságáért — előlről kezdte:

— Üdvözlég Mária!

No mert Dinát várta valaki, igen, még pedig ő! Megbeszélték még a csütörtöki vigestiényen, amikor is ő egész idő alatt a Dinák széke mögött ült és kibicelt Dinának a program élvezésében, közbe-közbe olyan huncutságokat sugott neki, hogy Dina szörnyen blamírozta magát, — na igen, mert hát a Stuart Mária bucsujánál, amint nagy

dramai erővel és főleg magyaros kiejtéssel szavalt egy kisasszony, rohamszerű nevetés tört ki belőle visszafojthatatlanul, éppen akkor, midőn leghatásosabban sóhajtozta a refrain:

— Adéu! te quitter c'est mourir!

De hát ha megesett is a baj, sőt éppen azért, mert büntársakká váltak most már, — ápolni kellett a jó viszony fennmaradását.

Mellesleg mondva, a fiatalembernek jó állása is volt, ami szembeszökően illett a Dina huszonhárom évéhez s megállapodott háztartási elveihez:

— Évi hater koroná, abból lehet valamit kezdeni, ha az ember szerény, takarékos és csak ketten vannak.

Nem csuda hát, ha Dina harmadszor is belesült az „Üdvözlég”-be.

A kocsi elrobogott, de a fiatal asszony egészen kihajolt az ablakon, hogy csak egy kis darabkáját láthassa még annak a halványkék selyemfelhőnek, amelybe burkolva keresztelni vitték a kis babát. Még látja a kocsit, még meglíbben a kék ködfelhő . . .

Nem is ködfelhő az, hanem a baba mennybolt derűtségei, angyal mosolygása

kék szeme, ami visszatükröződik az édes anya lelkében.

És csendesen, kristályosan gördülnek le szemeiből a könnyek, míg képzeletében mindig látja a kocsit, amelyen viszik az ő drága kincsét, kicsi fiacskáját az Isten elébe, keresztelni . . .

— Nagyságos asszonyom . . .

Szégyellősen törül le arcáról a könnycseppeket s magyarázólag mondja a belépő fiatal embernek:

— A kis fiamat vitték keresztelni, az után néztem ki az ablakon. Az uramat keresi talán bíró ur?

A fiatal ember mentegetőzött:

— Igenis, a doktor urat keresem, rendkívül sürgős és fontos dologban, de nem találtam a rendelésben s azért kegyes engedelmével ide morészkedtem bejönni.

Az asszonyka szíves mosolylyal mondogta:

— Jó barátaink számára mindig nyitva áll magán lakásunk is. Foglajon helyet, az uram rögtön itthon lesz. Hallja, már jön is.

De nem ő jött, hanem egy másik ur. akit az asszonyka kissé zavart mosolylyal tuszkolt be a másik szobába:

— Menjen csak, siessen be ide az én szobámba, nem akarom, hogy az uram meglássa.

Mindennemü kézimunka anyagokat dus választékban raktáron tart
Talhammer Hermine előnyomda és kézimunka üzlete Szent-Anna-utca 1. sz.

Es a lélek emez emelkedettségére mikor volna nagyobb szükségünk, mint éppen napjainkban, amikor úgy érezzük, hogy az ég és a föld egyre távolodnak egymástól! Nem, nem! Mi tegyük bizonyosságot a bennünk élő lélek erejéről s ez a bizonyosságtétel újra közelebb hozza, sőt aláhozza a földre a menyországot.

Vezessen hát minket ama csodavető pünkösdi lélek, nem csupán a hit, vallás és egyház dolgaiban, hanem az élet minden ténykedéseiben.

Legyen ott minden mi dolgainkon és sorsunkon egy magasabb világ tündöklő pecsétje.

Hízen a Jézus az ő eszményeit nem csupán az egyház kereteibe akarta szorítani s nem az egyház monopoli-umává akarta tenni. Sőt inkább az egyházat akarta tenni ama gyertyatartóvá, melyből az ő igazságai beragyogják ezt az egész földi életet.

Ime, ily gondolatokkal s érzésekkel, de ugyanakkor elhatározásokkal is, ünnepeljünk e napon. Korunk az Isten országa hanyatlásának kora. Es ezt a szomorú utírányt csakis a való életre kiható elhatározásokkal lehet megváltoztatni.

Adjon az Ur kegyelme most nekünk olyan püspököt, amidőn nem csupán az emberiség apostolainak történetében, de a mi magunk lelkében is ismerjük fel s érezzük ama Szentlélek-Isten eljövételét és munkáját!

Uray Sándor.

Nyomdába tanulónak felvétetik egy fiu.

Darabos-utca 7. sz.

— Megbocsát egy percre, míg ezzel az ural végzek — fordult vendégéhez s már el is tűnt a másik szobában.

— Hm, vajjon mi litka lehet az ura előtt, találgatta a bírő, de egyszerre fel-figyelt.

Csöndes muzikaszó hallatszott át a másik szobából, amely egy édes női hangot kísért. Lány, sóhalszerűen halkított hang énekelte:

Lehullott a cseresznyefa virága,
Boldog kinek szöke lány a babája,
Lám az enyém barna szemű szöke lány,
Ott született az alföldön a rónán,
Piros pünkösdi hajnalán!

— Tudja Béla, ez az uram nótája, ezt huzzák el ma délben, a kis fiam keresztelési ünnepélyén, tudja már jól?

— Csak még egyszer, kezét csókolom, csak még egyszer méltóztassék elénekelni, akkor már menni fog.

Megint felhangzott a nóta, most már bátrabban, csak néha vált lehelletszerűvé, mintha elfogódott lenne az éneklő asszonyka hangja:

Délibabos aranykalász ringatta
Almaiban a pacsirtát hallgatta...

Az volt csakugyan, meghatott, elfogódott! Az édes, boldog visszaemlékezésről, hiszen menyasszonykorában tanította őt erre

A Nagyerdő jövőjéről.

Anélkül, hogy lekicsinyelném egyéb közegészségügyi intézményeinket úgy kell, úgy akarok a mi Nagyerdőnkéről beszélni, mint legfőbb, legkiválóbb Isten adta, egészségügyi alkotásunkról; melyet mind ez ideig csupán a mi tudatlanságunk nem értékelte, éhlettelenségünk nem használta ki kellően.

Most mintha hosszú hosszú tespedés után a fejlődés a haladás hajnalpírja derengene városunkra és én megkíséreltem Nagyerdőnk jövőbeni fejlesztésének is irányt szabni; mert kétségtelen tény, hogy a fellendült vállalkozási szellem, a haladás és fejlődés egy-egy nagyobb szabású alkotása mihamarabb ráveti szemét a Nagyerdőre és így ez okból is jó lesz előre is tisztáznom a helyzetet: mit kell, mit lehet, mit szabad a Nagyerdőn létesítenünk, szóval programot kell készítenünk.

Sok-sok megrögzött balhitet kell még leküzdenünk, míg népünkkel elhiteljük, hogy a jó Isten a Nagyerdőt is az élet az emberiség ápolása és fenntartása céljaira teremtette; tehát kellő beosztással stb. minden elhelyezhető, ami e cél egészségügyi oldalát érinti.

A Nagyerdő — hogy banális kitételrel éljek a város tüdeje — az a hely, ahol rossz elhasznált levegője nyüzsgő városunknak megtisztul, ózon, éleny és oxigén tartalmát fel-újítva ismét visszanyeri éltető és fenntartó erejét.

Az ily helyeket mindenütt, ahol a kultúrépek laknak, ahol nemcsak végvonagláskor a patikából szerzett oxigén tömlőt, a természet adta éleny és ózondus levegőt az egészséges emberek is megbecsülik, üdülő sőt gyógycélokra szokás berendezni; elhelyezvén a legkülönbözőbb e célokat szolgáló intéz-

mények és eszközöket. Így látjuk messze lakatlan sőt nehezen hozzáférhető helyeken is számtalan kisebb kiterjedésű és rosszabb éghajlati viszonyok mellett sok-sok jó hírre és nagy látogatottra szert tett telepeket létesülni, ahova messze idegenből, talán éppen Debrecenből is ezrivel zárandokol a nép, üdülést pihenést keresve.

A sok közül egyet-kettőt akarok csupán kiemelni. Ott van, ki nem ismerné a híres Kaltent Leut-geben Bécs mellett. Erről a híres Billroth tanár mondotta annak idején ezelőtt 30—40 évvel: „valóságos kigunyolása, lábbal tiprása minden higiéniai készségnek, ilyen merően alkalmatlan helyre terelni üdülő és gyógyhelyet“. Ime makacs, kitartó szorgalom és áldozatkészség a meszes, poros, kopár heilyen a mészégetők és mészfejtők szomszédságában. Keresett, csaknem világhírre vergődött vizgyógyhelyet teremtett.

Itt vannak nálunk Feketehegy, Stoosz stb. vajjon mi predestinálta ezeket gyógyhelyekké, más, mint ami a Nagyerdőnkben fokozottabb mérvben van meg a természet szépségei, talán a nagyon dus növényzete, amely bőven leheli az ózont meg az oxigént minden egészséges élet és a fejlődés legfőbb kellékét.

Amíg erdőnk elég nagy arra, hogy egyaránt szolgáljon nyaraló települ, üdülőhelyül és amennyire az orvosi tudomány ma a természetes gyógymódokat viz, lég és napfűrdőket svéd torna és gyógygymnastika felkarolta gyógyhelyül is; csak az elhelyezés a beosztás legyen gondos célirányos.

Az egyik sarkán jól elhelyezhető a szanatóriumok és egyéb gyógyintézetek, a másik sarkán fürdők, uszoda ivócsarnok stb. Másutt ismét tanintézetek és internátusok foglalhatnak helyett: még mindig marad elegendő gondozott hely az erdő szívében a parkirozott sétányoknak, gyermek-

— No, a magam részéről én nem kérek az ilyenfajta boldogságból — vetette oda könnyedén a lány.

— Keresztelő, gyerek, brrr!

Elfintorította az orrát, megrázkódott s úgy ismételte:

— Poronty a háznál, a vele járó sok baj, dolog, kiadás! Nem kérek belőle!

A fiatal ember elfehéredett arccal, reszelt ajakkal kérdezte:

— De Dina, micsoda beszéd ez, tréfál maga, ugy-e? Hát mi a házasságnak a szentsége, az öröme, ha nem a gyerek!

— Oh maga bolond, nevetett Dina.

— No de ilyen beszédet hallani egy modern embertől, mint maga! Sohasem gondoltam, hogy maga ilyen filiszter!

Kacagva rázta az asszony szöke fejét, égő piros arca, huncut kék csillogó szeméi csak úgy sugároztak a pajkos, könnyelmű jókedvvel.

Nagyon szép volt, de azért a fiatal ember kezét nyujtott neki:

— Isten áldja, Dina, nekem már másfelé van dolgom.

— Hát nem kísér haza, hát hol fogunk délután találkozni?

A férfi nem felelt, csak ment, Dina bámulva nézett utána:

— A faképnél hagyott, — állapította meg, — De vajjon miért? Talán nem voltam elég szellemes, elég modern neki?!

a vőlegénye. És most, hogy valóra váltotta az élet szerelmüknek minden boldog reménységét — hullanak az öröm, a hála könnyei szeméből s el-elfojtják éneklő hangját.

— Na Béla, hát el ne feledje, azon kézdi: Isten áldd meg a magyart, s aztán huzza el az uram nótáját!...

Mikor visszaérkezett vendégéhez az asszonyka, az menőben volt:

— Nem várhatom tovább a doktor urat, sietek, halaszthatatlan a dolgom.

És elrohant. Félt, hogy Dina elvégezővén ájtatosságát, nem fog vele találkozni, ha nem várja a templom ajtóban.

Pedig most találkozni akar vele minden áron. Ugy tele van a szíve vággyal, szerelemmel, nagy elhatározásokkal.

Ha ilyen paradicsom a családi élet, a milyennek ő most egy darabkáját elleszte, akkor...

— Dina, édes, hallgassa csak meg, milyen gyönyörű jelenetet láttam, — kezdte a bírő elbeszélni a leánynak a doktoréknál lefolyt eseményt, kezdve a kocsit után kihajló asszonyka könnyektől ázott, mégis boldogságtól sugárzó arcától egészen a cigánnyal történt jelenetig. A fiatal ember rajongó hangon, szinte költői szinezéssel adta elő a dolgot, szerelmes tekintetét le nem véve e leány finom arcáról, szöke hajáról.

— Ugy-e szép dolog, paradicsomi boldogság lehet így élni, édes?

Az „Erdélyi Borozó“

legkedvesebb szórakozó helye lesz, jó étel, ital és zenéről gondoskodva van, a n. é. közönség b. pártfogását kéri

kerthelyisége június hó 4-én, Pünkösdi 1-ső napján nyílik meg, a mely ujonnan átalakítva és pazar villanyfennyel van berendezve, hol a n. é. közönség

Kálmán Lajos

az „Erdélyi Borozó“ tulajdonosa

játszó terek és azokra támaszkodva, nagy modern szállodák, vendéglők és kávéházaknak, de sőt egy óriási, Debrecen nagyságának megfelelő villatömbnek is.

Szóval ne féltsék az erdőt rendeltetésétől, hanem vonják el attól, ami nem rendeltetése, gulyák, csordák, kondák legeltetésétől, teher és rendező pályaudvaroktól, nometes és telt vasúti teherkocsik, olaj, gáz stb. tartálykocsik elhelyezésétől. Nem-e komikus ama féltő gond, melyet a tüdőbetegek szanatóriuma ellen mondanak, a Nagydó külső járattal része, amikor sertés és marha ólak stb. éktelenkednek köztük középen vagy éppen szélen az erdő parkírozott részének, ott az üdülő, sétáló közönség orra előtt?

A sok szónak is egy a vége, ezzel a mi Isten adta Nagyerdőnkkel is tennünk kell valamit, a fejlődés és haladás mai áldásos áramlata ez irányban sem maradhat tétlen és az alábbiakban megkísérlem e ténykedésnek irányt szabni.

Szerintem első és legfőbb feladat az egészségesek részére lehetővé tenni a nagyerdei nyaralást és üdülést, ez pedig csak úgy történhetik, ha egyrészt mentül több nyaraló építését segítjük elő, másrészt akár házilag, akár vállalati uton nagy szállót és Pavillonokat létesítünk.

Minderre adva van a hely és alkalom, csupán a beosztás okozhat némi fáradságot. A szerinten is elég szerencsétlenül elhelyezett körút külső oldala egyenesen megkívánja a villaszerű beépítést, míg más oldalon a Simonyi-ut nyílegyenes vonalban Parlagig meghosszabbítása és kétoldalt villasorral beépítése szintén kézenfekvő okos és hasznos gondolat, mely ma már megvalósításra megérett.

E két helyen több száz villa nyerhetne elhelyezést, amiből ha a város az e célra szolgáló telkeket örökáron legolcsóbban adná is, pl. 10 koronával négyszög méterjét, 100 ezretet szerezne; de még ha csupán ötödbérlet vagy bérleti rendszer alapján is engedélyezné városunk az építkezést oly évi bérösszeget tudna biztosítani, melyből a többi ezután felsorolandó létesítmények fedezete kis híján kitelne.

Ha azt elhatároztuk a düledező ronda Dobos-pavillon és mai fürdő épület helyen már az új Simonyi ut meghosszabbított vonalán létesítendő villasor baloldali részén hármass fronttal az utra keletre, a városnak délre és a parknak nyugatra kell felépülni, a nagy diszes szálloda- és vendéglővel, garzon- és kisebb családi lakásokkal idegen lakásokkal idegen vendégeknek; hatalmas csarnokok- és termekkel, kávéház és cukrászdával a sétáló közönség részére. Vele szemben — körülbelül a mai gyermek játszótéren kell épülnie a nagy diszes fürdő- és gyógyintézetnek, téli-nyári uszodának, jégpályának, nap- és légfürdőkkel, svéd torna és gyógygymnastikai helyiségekkel, mesterséges és természetes gyógyfürdők-, villany- és fényfürdőkkel.

Ezek mögött jóval beljebb hatolva az erdő mélyébe, avagy jobb oldalt a mai Sport-tér táján adjanak helyet a gyermekjátszótereknek, internátusoknak, még beljebb az erdő mélyén helyezük el a lövöldéket; melyeknek az itt vázolt milleuben igazán semmi helyük sincsen ott, ahol ma vannak.

Mindezt, amint vázoltam, sokkal több jóakarattal, mint költséggel tartom megvalósíthatónak és oly perspektívát nyújt szép Nagyerdőnk és vele városunk új irányú fejlődésének, aminőről csak azoknak lehet halvány sejtelmük, akik egy-egy nyugati városnak ehhez hasonló, de korántsem megközelítő nagyságu erdős parkját és az ottani életet látta, élvezte.

Ha aztán ennek megfelelően gondoskodunk az erdő mélyébe is élvezetes séta utakról és egyáltalán eddig gyengén vagy sehogyan sem gondozott erdők tisztogatásáról, cserjés, bokros és ezáltal hernyók, rovarok tanyájává vált részeinek járhatóvá tételéről, úgy bizást remélhetők, hogy a mi népünk, de messze idegenből is szívesen keresi meg üdülés sőt nyári tartózkodás céljából Nagyerdönket!

Egyszerű és világos e program, szerintem beilleszthető, sőt beillesztendő az újabb, elodázhatatlan nagy kölcsön keretébe, mert megvagyok szentül győződve, ez lesz a legproductivebb befektetés.

Dr. Burger Péter.

SALVATOR

kiváló bor- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvényél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatású. Természetes vasmentes savanyuvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST

Szinye-Lipóczi Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

Választás után. Békéscsaba választott és Kristóffy Józsefet küldi a parlamentbe. A lapok majdnem tulnyomó részben, talán az egyetlen Alkotmányt kivéve, meglepéssel fogadták a választás illetően kimenetelét.

Csabán tegnap zajos ünnep volt. A választás után sok Urszinyi-párti kortes összebarátkozott a Kristóffy-kortesekkel és együtt ittak hajnalig. Az urak tanyája: a Fiumekávéház azonban üres volt, álmos idegenek, kereskedelmi utazók unatkoztak benne éjfélig, amikor elcsöndesedett minden a Fiume tájékán.

Kristóffy Hadsa Milán, Székely Lajos, Fényes Samu, Szokolczai Arpad a főkortesek társaságában töltötte az éjszakát. Megmutatták neki az összes pro és kontra-röpiratokat, amelyre tréfás megjegyzéseket tett.

A győztes már a holnapi nap folyamán Budapesten lesz és a pünkösdi ünnepek után már meg is jelenik a Házban.

Vitriolos kofa.

Féltékenység az oka.

Tegnap a reggeli órákban zajos látványosság volt a Csapó-utcán. Nagy riadalom és népcsődület, melynek Vasas Zsuzsánna volt a passzív és Molnár Gáborné kofaasszony volt az aktív szereplője. A vitriol volt az eszköz, melylyel Molnár Gáborné Vasas Zsuzsánnaat leöntötte.

Az eset előzményei, amint ez már szokásos, a következők:

Vasas Zsuzsánna 18 éves nő s meglehetősen szemre való leány. Molnár Gáborné férjes asszony és 35 éves, kinek férje szeretőt vetett Vasas Zsuzsánna. Ezt nem jó szemmel nézte az asszony s bosszúra gondolt. Feltámadt benne a féltékenység s mert más mód nem kínálkozott neki férjének visszahódítására fogta magát s vásárolt egy jó csomó vitriolt.

Felfegyverkezve elébe állott Vasas Zsuzsánna s leöntötte s elmenekült.

A merénylet sikerült s Vasas Zsuzsánna arcát s szemét teljesen összeégette a maró folyadék.

A sebesült leánynak dr. Bruckner Ernő nyújtotta az első segínyt, majd pedig az előhívott mentők beszállították a kórházba. Állapota szerfölött súlyos s minden valószínűség szerint elveszti látóképességét.

IRODALOM.

Új szépirodalmi folyóirat. Forrongó irodalmi életünknek eseménye van. „Ma” címmel új szépirodalmi, kritikai és társadalmi folyóirat indult meg Budapesten. Célja az irodalmat modern, művészi s magyar szellemen fejleszteni, az irodalmi izlést az ultramodern, kozmopolita áramlat kinövéséitől megóvni, a régi és új irodalmi irányokat összeegyeztetni. Célja továbbá az irodalom, művészet és a társadalmi élet ferdéségeinek szigorú, szókimondó, de páratlan kritikája, végül ilyen eszméket valló új írói generáció

Végh Gyula

szücsmester, szőrmeáru szabó és szürszabó kellékek raktára Debrecen, Főutca 42. sz.

Gyarmati-palota.

Alapítottatott 1867-ben.

A címre tessék figyelni!

Elsőrangú, modern és legnagyobb

molykár elleni megóvó és biztosító beraktározás vállalat

Főutca 42. szám alatt. (Gyarmati-palota.)

Férfi és női szőrmés ruhákat csakis szücsmesterhez adhatjuk megóvásra.

Teljes tisztelettel

VÉGH GYULA.

nevelése. A mai sok zagyva, idegent majmoló félszegség között jól esik hallanunk ezt az egészséges, tiszta hangot. Ugy hat ránk, mint mikor tavasszal eltakarodik a szántóföldekről a hó s a rohadó giz-gaz közül kivillan a sok reménnyel biztató vetésnek üde, zöld színe. A „Ma“ legújabb számában Várady Antal, Csobán Endre és Benke Tibor irtak novellát, Kováts László, Wagner Károly és Bottyán Frigyes verset. Van azonkívül több apróbb és nagyobb cikk aktuális irodalmi és társadalmi kérdésekről. Előfizetési ára félévre 4 korona. Egyes szám ára 30 fillér. A debreczeni trafikokban és könyvkereskedőknél is kapható.

A Debreceni Főiskolai Lapok 1314 száma a következő változatos tartalommal jelent meg: Majd feltámadunk: Kerekes György. Úlfünk a csöndben: Nil (vers). A magyar pusztán: Marjay Géza (vers). Az utódok: H. Nagy Jenő. Gábor diák estvelei éneke, Márványszobor a rózsák szigetén: Koós Elemér (vers). A versek: Tóth Sándor. Öregsöb: Szigethy Ferenc (vers). Régi egyházi énekeink hatása Sádai Pál költészetében: S. Nagy János. Szerenád Ráskay Leának: Kerekes György (vers). A két Berki: Karácsony Sándor. Jégvilág vándora, Esli szomorúság: Darvas János (vers). Ehes emberek: Molnár Ernő. A fa: Komlós Aladár (vers). Ibsen: Gulyás Imre. Egy barna asszony naplóírása: Lukács S. Levete (vers). Mese: Hartenstein István. Momento: Doby Andor (vers). Irodalom. Csöndes sikátorok során. Jegyzetek Oscar Wilderől. Könyvek között. Dal: Doby Andor (vers). Bucsuzlató.

Schwarz M. L.
férfi, nődivat és bazáraru
üzlete május 10. óta
Piacz-utca 52. sz.
Miklós-utczával szemben található.
Szalma kalapok felette olcsón.

Az Esperanto nyelv elterjedéséről.

Az Esperanto nyelvről s annak elterjedéséről a nagy közönség még mindig nagyon tájékozatlan. Magáról az Esperanto nyelvről városunk közönségének már többször volt alkalma egyetmást hallani és olvasni, most e lapok szives olvasói előtt P. Christaller tanár ily tárgyú füzeté alapján — habár csak nagyon röviden — hadd említek meg egyetmást az Esperanto nyelv kiterjedt használatáról.

Színészet. Már az első Esperanto kongresszuson Boulogne sur Mer-ben (Francia orsz.) 1905-ben tartottak kitünően sikerült színelőadást Esperanto nyelven, még pedig 9 különböző nyelvű nemzethez tartozó műkedvelők, kik csak egyetlenszer tartottak összpóbat belőle. A 4-ik Esperanto kongresszuson Dresdenben 1908-ban adtak elő legelőször hivatásos színészek Reicher híres berlini színész vezetése alatt szindarabot (Ifigenio en Taurido), melyet később más előadások is

követtek, nex: Barcelonában (Mistero de la doloro), Washingtonban (Kiel placas al vi? Shakespeari darab) és Antwerpenben ez év augusztus végén a kongresszus alkalmával elő fogják adni Spaak „Kaatje“ c. darabját. Amsterdamban Foolmann színész működik az Esperanto előadások érdekében; Dresdenben egy svéd szintársulat, Chemnitzben, Prágában, Amiens-ben stb. tartottak Esperanto nyelven színelőadásokat, Dresdenben pedig most készülnek egy opera előadására.

Az artistáknak már van egy nemzetközi Esperanto szövetségük és már sok városban alkalmazták előadásaiik közben az Esperantót. Zene. Zenei művek Esperanto szöveggel már eddigelé nagy számmal (több száz) jelentek meg.

A tudomány terén is szép elterjedésnek örvend az Esperanto. Van egy nemzetközi tudományos társulat, melynek lapja, az „Internacia Scenca Revuo“ már 8-ik évfolyamát futja.

Különösen a természettudósok és orvosok közt van nagyon elterjedve az Esperanto. Csak orvos van körülbelül 2000 az Esperantisták között, kik 1908-ban az egész földre kiterjedő orvosi társulatot is szerveztek, (Tutmonda Esperantista Kuracista Asocio: T. E. K. A.) melynek jelenleg két szaklapja is van, nev. a „Vocho de Kuracistoj“ és „Internacia Medicino“ és a nemzetközi orvosi kongresszusokon az Esperanto előadási nyelvnek is elfogadtatták. Az amerikai tudományos kongresszus Santiago-ban 1906-ban az Esperantonak az iskolákban való tanítását szükségesnek mondta s ennek kezdeményezésére az Egyesült államok kormányát felkérte. Az Esperanto nyelven való levelezést már nagyon sok intézet bevezette, pl. a sok közül: A nemzetközi bibliográfiai intézet, a nemzetközi társulatok központi irodája, a németorsz. Akadémiai Szövetség, a nemzetközi békeegyesület központi irodája, stb. stb.

Ipar és kereskedelem. Különösen nagy haszonnal jár az Esperanto használata az ipar és kereskedelem terén. Legelőször emítendő itt az Esperanto cheque-bank nemzetközi intézete, mely különösen kisebb fizetések eszközésénél rendkívül fontos és praktikus, kiváltképen a dr. Saussure tanár által bevezetett „Speso“ nemzetközi elméleti pénzgység bevezetése által, (spesimilo = 2 korona 40 fillér,) melyet már több állam bankjai s nevesebb pénzintézetei használatba vettek, melyek egyszersmind Esperanto nyelven is leveleznek. Már a közel jövőben, sőt részben már most is elégséges az üzleti árjegyzékekben a saját hazai pénznemen kívül az árakat „spesimilo“-ban közölni s ezáltal a különböző nagyszámu nemzeti pénztértekekre való átszámítás teljesen feleslegessé válik.

Ma már igen nagy számmal vannak olyan cégek, amelyek az Esperanto nyelven való levelezést bevezették és használják. Csak magában Dresdenben 1910. év végén 160 keresk. cég volt ilyen. Ugyanott a belügy-minisztérium közvetlen fennhatósága alatt alakult a „Szász Esperanto Intézet“, mely az Esperanto tanításának s vizsgálatok tartásának hivatalos vezetője. A szász országgyűlésen dr. Streche felhívta az országgyűlés figyelmét az Esperanto nyelv hasznára, felémlytén, hogy a meissenai porcellán-iparnak egy illusztrált Esperanto lapban való egyszeri ismertetésére Angolországból körülbelül 20,000 azaz huszezer marka értékű porcellánárura érkezett megrendelés.

A napokban a magyar országgyűlésen is megemlékeztek az Esperanto nyelvnek iskolánkban való tanításáról s a szónok vele tapsot és derűtséget váltott ki képviselőtársainál. (Sapientia sat!)

Nagy számmal jelentek meg már eddig is Esperanto árjegyzékek, melyek teljesen feleslegessé teszik a különböző nemzeti nyelveken való megjelentetését az árjegyzékeknek

s így anyagilag is nagyon előnyösek az illető gyárosok és kereskedőkre nézve.

A kereskedelmi kamarák a külföldön szintén élénk érdeklődést tanúsítanak az Esperantóval szemben. Franciaország 52 kereskedelmi kamarája közül 51 nyilatkozott kedvezőleg az Esperantórol, csupán egy felelte azt, hogy nem ismerős az Esperanto mozgalommal.

A közlekedés és forgalom terén is nagy mértékben használatban van már az Esperanto és folyton örvendatosan terjed, persze a külföldön, különösen Német, Francia, Angolországban, Ausztráliában, Új Zelandban, ez utóbbi két helyen az illető minisztérium helyeslése mellett, ahol az illető hivatalnoktól az Esperanto nyelv ismeretét meg is követelik.

Az egyes kormányok és hivatalok is miudinkább nagyobb érdeklődést mutatnak az Esperanto iránt. Míg a Cambridgei kongresszuson (1907-ben) csak egy állam képviseltette magát, addig 1908-ban a Dresdenin kettő (Japán és az Egyesült Államok), a Barcelonain négy s tavaly a Washingtonin már tizenhét, (köztük China is.)

Az Esperanto nyelv alkotója dr. Zamenhof Lajos varsói szemorvost 1905-ben a francia becsületrenddel, 1909-ben a katolikus Izabella rendjellel tüntették ki. — A városi hatóságok mind több és több helyen részint erkölcsi, részint anyagi tekintetben segítik elő az Esperanto nyelv terjesztésére szolgáló Esperanto egyesületeket és tanfolyamokat.

Iskolák. Angolország, Franciaország, Németország, Bulgária több kereskedelmi, közép, sőt néhol elemi iskolában is fakultative tanítják az Esperantót. Angolországban a közökt. minisztérium a kereskedelmi és technikai iskolákra nézve az Esperanto tanítását anyagilag támogatandónak jelentette ki, ha ez iránt hozzá kérvényeznek s 1908—9-ben ez 53 esetben meg is történt. Rio de Janeiroban az iskolai bizottság egyhangulag helyeselte az Esperanto nyelv tanításának az iskolákban való bevezetését. Maryland állam fakultative, Samos pedig 1910-ben kötelezőleg törvényhozásilag rendelte el az Esperanto nyelv tanítását az iskolákban.

Távíratkozás. Anglia, Oroszország, Románia és Brazília kifejezetten, a távíratkozásban használható nyelvnek jelentették ki az Esperantót, más országokban önkéntértétdőleg használják e célra.

A rendőrség. Több városban a rendőrség már eddig is sok tekintetben hasznosította céljaira az Esperantót. A rendőrségből többen hivatalosan oktatást nyertek az Esperanto nyelvben Augsburgban, Budapesten, Chemnitz, Dresden (1909-ben 135-en), Gera, Leipzig, Cambridge, Nottingham, Sutton, Páris, Amsterdam, Haag, Hilversum, Scheveningen, Antwerpen, Galac (hol az Esperanto kötelezett tárgy) Washington, stb., úgy hogy 1910-ben „Nemzetközi Esperanto Rendőrszövetség“ is alakult, melynek a központja Páris.

Nem akarom még hosszabbra nyújtani e cikket, pedig lehetne, csak röviden említem meg, hogy nagy elterjedésnek örvend az Esperanto nyelv a katonaság s a vereskereszt körében, valamint a vakok között is. A vakokat gyámolító egyesületek 1909. évben Nápolyban tartott kongresszusán egyhangulag elfogadták, hogy az Esperanto a vakok intézeteiben taníttassék.

Még szólanom kellene azon kiváló és sokoldalú működéséről, amit az Esperantisták között alakult Universala Esperanto Asocio (U. E. A.) kifejt, erről azonban, — mivel részletesebb ismertetést kíván, — majd később fogok a Tek. Szerkesztőség szives engedelmével bővebben szólni. Vajha hazánkfiait is áthatná az Esperanto nagy fontosságának a tudata s az összemberiség, köze.

Japán blouse 1.50 kr.
Csipke blous 2.50 kr.
Vászon alj 2.25 kr.
Pongyolák 2.50 kr.

Harisnyák 14 krajczártól kezdve
Ajour harisnya 39 kr.
Mindentéle rőfös árúban dsválaszték

Márton Ferencz
Harisnya Királynál
Gr. Degenfeld-tér 8.

— **A jog és pénzügyi bizottság ülése.** Június hó 7-én, azaz szerdán délután 3 órakor a városháza kistanácstermében a következő tárgysorozattal ülést tart a jog és pénzügyi bizottság: Házvételi ügyek. Ekly József felelőssége az 1367—911. számú tanácsi határozat ellen. Szegényházi felügyelők kérése nyelvének felemelése tárgyában. A Debreceni Kereskedő Társulat kérvénye a női felső kereskedelmi iskola építéséhez téglák és pénzügyi adományozása iránt. M. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszteri leirat a debreceni egyetem létesítése esetén a város által kilátásba helyezett hozzájárulások tárgyában. Egyéb esetleges folyó ügyek.

— **Klár Andor** ipar- és kereskedelmi részvénytársaság ma f. hó 4-én d. u. 4 órakor tartja alakuló közgyűlését a Klár Andor cég irodahelyiségében, Piac utca 77. szám alatt. Az új részvénytársaság üzletpolitikáját legkezelebbi számunkban fogjuk ismertetni.

— **A kamara székházépítése.** A kereskedelmi és iparkamara új székházának építéséhez kellő tervek beszerzésére hirdetett és május 31-én lejárt pályázatra 26 pályamunka érkezett, melyek lepecsételve várják a június 6-án, kedden délután kezdődő bírálatot. A bírálóbizottság tagjaiul ideérkeznek Alpár Ignác, Schmidt Gyula budapesti műépítésszek. A kereskedelmiügyi minisztertől is kért a kamara szakértőt, ez Bierbauer István műszaki főtanácsos lesz. Még augusztus elején az építés is megkezdődik.

— **Olvasóink** figyelmébe ajánljuk az általános Forgalmi Bank mai számában megjelent hirdetményét.

— **Dr. Katona Mihály** sárospataki homeopata orvos ismét rendel Debrecenben f. hó 9-én azaz pénteken egész nap és 10-én szombaton d. e. 11 óráig Darabos-utca 55. sz. alatt, ahol különösen idő- és gyomorbetegségeket számosan látogatják a sikeres gyógyításairól híres orvost.

— **Olvasóink** szives figyelmét felhívjuk „Debreceni Hitelbank” mai számunkban megjelent hirdetményére.

— **Márkus Jenő** sörcsarnoka és étterme az Alföldi Takarékpénztár pinchehelyiségeiben pazarul berendezve megnyitott, ahol kitűnő ételek- és italokról a tulajdonos eléggé ismert neve már előre is kezeskedik.

— **Kérjen árajánlatot Gergely Samu,** beton és vasbeton cső gyártól Miskolc, Vayut 9. Állandó raktár ásvott és turott kutakhoz, továbbá hidak és földalatti vízelvezetők betoncsövekből 10 cm. belmérettől 125 cm. belméretig. Vállalkozik víztelenítési, szárazzártatási és betonmunkálatok szakszerű kivitelére.

— **Kovács Gyula** műbutorgyáros mai számunkban megjelent hirdetményére felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **Fényképészeti készülékek működvelőknek.** Mindazoknak, akik a fényképészetet elvonzóbb és mindenki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az **A. Moll** cégnek (Bécs, Tuchlauben 9.) c. és kir. udv. szállító 1854. óta fennálló fényképészeti eszközök különlegességei áruházát, amelynek képes árjegyzékét kívánatra szívesen küld el bérmentve a cég.

— **Orosz daltársulat Debrecenben.** Slaviánszky Margit a világhírű dal, zene és tánc-társulatával a hó 8-án csütörtökön este a Bika szálló nagytermében hangversenyt rendez. A társulat műsora Magyar dalokból, Balalaika, nemzeti zenekarból és orosz tipikus táncokból áll. A estélyre szóló jegyek páholy 14—12 korona, ülőhelyek 3 K, 2 K és 1 K 20 fillér, állóhely 1 K, diákjegy 80 fillér. Antalfy József könyvkereskedésében válthatók

A debreceni egyetem ügye.

Vaskalapos titokzatosság.

A Pesti Hírlap tegnapi száma szenzációs hírt közölt. Megtúdtuk ebből, hogy a közoktatásügyi miniszter leiratot intézett Debrecen városához. A leiratban azt kérte, hogy a város bizottsága azokat az ígéreteket a református egyházkerülettel karöltve, amelyeket az egyetem létesítése érdekében legutóbbi beadványában megtett.

Az idézett lap szerint tanácsulésen is foglalkoztak már a kérdéssel, az egyházkerület vezetői szintén tárgyalták a leiratot, a mely tárgyalások anyagát a tegnapi egyetemi bizottság volt hivatva reaszummálni.

Ez a hír meglepő volt azért, mert mi, akik nap-nap után ott vagyunk a városházán, egy kukkot sem tudunk az egész dologról. A debreceni lapok hallgattak, mint a csuka. Nem mentség akar lenni részünkről olvasó közönségünkkel szemben, de a legélesebb rosszalás a városháza vezető urai ellen, amikor ama nézetűeknek adunk kifejezést, hogy ez az oktondi sugás-bugás, a közönség előtti titkolózás vaskalapos maradiságot tétel fel. Azt hiszik talán, hogy Debrecen város közönségének jól informáltsága árt az egyetem ügyének? De értelmetlen dolog a titkolózás azért is, mert a mit 80—40 ember tud, azt titokban tartani csak akkor lehet, ha ez a beavatottak saját személyének érdekében áll. Nos, így van ez?

Az egyetemi bizottság különben tegnap délelben csakugyan ülést tartott. Ott voltak a főkorifeusok. Elelbevágó kérdéseket tárgyaltak a nyilvánosság kizárásával. Így kimondták, hogy száztizezer koronával járni a város és az egyházkerület évente a létesítendő egyetem költségeihez. Az egyházkerület 120—160 ezer koronára kiegészíti az egyik felállítandó tanszék céljaira tett alapítványát.

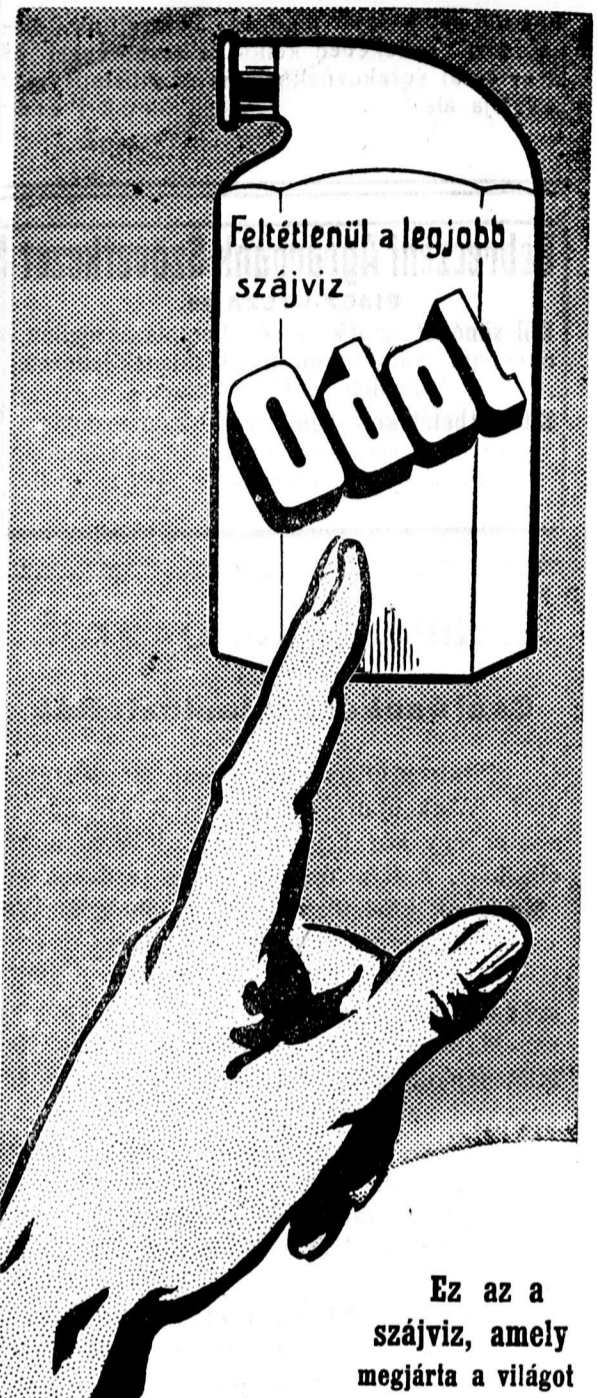
A már meglevő intézmények átengedése biztosításának módját megtárgyalták. Főképp pedig a tekintetben határoztak, hogy hol legyen az egyetem. A központra miniszterrel egyetértőleg a Péterfia-, Rákóczy- és Nyomtató-utcák által határolt egyházi és magántelekekre tervezik. A többi épületék helyét egyelőre a titok fátyla fedi.

Mert titkolódtak. Cui prodest?

NESTLÉ
az egészséges **gyermeklisztje**
és a beteg gyermek, a gyomorbetegségektől megóvó bevált táplálék
Megóv a hányástól, hasmenéstől, bélhurortól és elhárítja ezeket
A legjobb alpesi tejet tartalmazza
Ára 1 kor. 80 fill., minden gyógyszerárban és drogeriában kapható.

MULATSÁG.

Tanítói majális. A debreceni ref. tanítók Segélyszögyesülete folyó évi június hó 10-én tanítói majális rendez a „Dobos”-ban. A tánc megkezdése előtt Strehlinger Annuska éneke, Haják Károly művészi hegedűjátéka s Boruzs Lajos humoros szaválata fogja a közönséget gyönyörködtetni. Beléptijegyek előre válthatók Csáthy Ferenc könyvkereskedésében. Személyijegy: 2 korona. Családijegy (3 személyre) 5 korona.

Ez az a szájviz, amely megjárta a világot

Tény, hogy még sohasem terjedt el annyira egyetlen egy szájviz, de még másféle iparcikk sem az egész világon mint az Odol. Mindenesetre érte az összes szájvizek és fogtisztítószerkek között a legnagyobb forgalmat. Ez kiválóságának legkésebb bizonyítéka.

Óriási elterjedésnek oka az Odol saját-szerű hatásában rejlik. Míg a többi szájviz és fogtisztító szer csak a szájöblögetés néhány percében fejt ki hatását, addig az Odol hatása sokáig tart, a fogtisztítás után is még órákig érezhető.

Ez az utóhatás igen érdekes tudományos vizsgálatok tárgyát képezte, amelyekből egybehangzóan kitűnt, hogy az Odol különleges tulajdonságánál fogva meggátolja az erjedési folyamat keletkezését a szájban s ezzel megakadályozza a fogak romlását.

Aki naponként következetesen használja, az az elképzelhető legjobb fog- és szájápolást gyakorolja.

TÁVIRATOK.

Miniszterelnök és polgármester párbaja.

Madrid, június 3. Canalejas miniszterelnök és Partago márki madridi polgármester a szenátus tegnapi ülésén történt incidensből kifolyólag provokálták egymást.

Khuen-Héderváry a trónörökösnel.

Bécs, június 3. A miniszterelnök felkelt 10 órakor a Magyar Házból a Belvedere-be hajtattott, ahol kihallgatáson jelent meg a trónörökös előtt. A kihallgatás félóra hosszat tartott. A trónörökös azután Monie-

cuccoli tengerészeti parancsnokot fogadta vádiencián. A miniszterelnök visszatért a Magyar Házba és ott fogadta gróf Aehrenthal külügyminiszter látogatását. A két államférfi egy óra hosszat tanácskozott.

Köleragyanus halott Miskolczon.

Miskolc, június 3. Egy rövid távirat azt jelentette tegnap Miskolcra, hogy az ottani körházi orvosok köleragyanus betegséget konstataáltak egy öreg napszámosasszonyon és annak váladékát a budapesti bskteriologiai intézetbe küldték megvizsgálás végett.

Miskolcon a hatóság minden intézkedést megért a veszedelem megelőzésére és azokat, akik az elhunyt asszonnyal kezdetben egy kórteremben voltak, teljesen elkülönítették és felügyelet alá helyezték.

A páris--római verseny.

Pisa, június 3. Frey aviatikus ma reggel 5 óra 11 perckor Rómába indult.

Hajómunkások gyűlése.

Trioszt, június 3. A városi tornacsarnokban tegnap este látogatott gyűlést tartottak a Stabilmento Tecnico munkásai s elhatározták, a passzív rezisztenciát megszüntetik s ma már megkezdik a rendes munkát.

KÖZGAZDASÁG.

A kecskeméti gazdanagygyűlés programja.

A Magyar Gazdaszövetségnek június 21-én Kecskeméten tartandó idei nagygyűlése kimagasló eseménye lesz a gazdatársadalmi mozgalmaknak.

A nagygyűléssel kapcsolatos ünnepélyek részletes programját alábbiakban adjuk.

Egy napra, június 21-ére volt minden ünnepség tervezve. Csak legujabban történt lényeges változás a különféle ünnepségek sorrendjében, mivel túlhalmozás miatt a tervezett ünnepségek részét június 20-ára vitte át a rendező bizottság.

Június 20-án délután az Országos Széchenyi Szövetség tartja kongresszusát a városháza közgyűlési termében. Darányi Ignác, a Magyar Gazdaszövetség elnöke a kongresszusra való tekintettel már 30-án Kecskemétre jön.

A kongresszus után este fél hat órakor a Gazdasági Egyesület Rákóczi-úti palotájának lesz az ünnepélyes fölszentelése.

Az elszállásolási és fogadó bizottság a délutáni és esteli vonatokkal érkező vendégeket fogadják.

A házszenelés után a Kecskeméti Sajtószövetség rendezi magas színvonalú, Kecskeméten eddig páratlanul álló hangversenyét a városi színházban.

A hangverseny műsora. Énekelnek: Szoyer Ilonka, Medek Vilma, Rózsa S. Lajos a m. kir. Operaház tagjai. Szaval Szakács Rózsa színművésznő. Felolvas Pekár Gyula író. Kurucz Gyula népdalköltő saját szerzeményéből ad elő és szerepel még Márkus Dezső a Nép opera igazgatója.

Június 21-én reggel vendégek fogadása. Az érkező vendégek a pályaudvaron gyűlekeznek és innen egyenesen a gyűlésező sátorba történik a fölvonulás; a sátor a városi Vigadó mögötti téren van fölállítva.

A nagygyűlést Darányi Ignác, a Magyar Gazdaszövetség elnöke vezeti s nyitja meg nagyszabású elnöki beszéddel, mely után Károlyi Mihály gróf, az OMGE elnöke beszél a földbérlet-szövetkezetekről. Utána Mezőssy Béla orsz. képviselő előadása következik a birtokpolitika, telepítés és parcellázás kérdé-

seiről, majd Bernát István a Magyar Gazdaszövetség igazgatója beszél a földtehermentesítésről s végül Kada Elek polgármester Kecskemét város mezőgazdasági politikájáról.

A nagygyűlés után díszbéd lesz, a külön erre a célra épített sátorban.

Ebéd után kirándulások lesznek és pedig Miklós telepre, a Földmivessiskolába és Pinceszövetkezetbe. Az idő rövidsége miatt mind a három ünnepély egy időben van tervezve és épen ezért egy-egy vendégnek csak a kirándulások egyikén lehet résztvenni.

A kirándulásokra a vendégek vonaton mennek, ugyanazon vonatokkal történnek egyszersmind a hazautazások is.

Az itt maradó vendégek tiszteletére este a Gazdaegyesület Munkáskertben júnialist fog rendezni.

Hét albizottság működik Kecskeméten a június 22-ki gazdakongresszus előkészítésére. A bizottságok állandóan munkában vannak, hogy a kongresszusra érkezők az ünnepek alatt jól és otthonosan érezzék magukat. A legtöbb dolga a szállásolási bizottságnak van, ami természetesen is, mert körülbelül három ezer ember ellátása gonddal s bajjal jár. Csak a bizottságok munkálkodását segítik elő a résztvevők, ha jövedeleikről s különösen szállásról való igényeikről minél előbb értesítik Farkas Ignác kecskeméti gyógyszerészt, az elszállásolási bizottság elnökét. Szükséges ez annyival inkább is, mert csak az elszállásolási bizottság elnökénél június 6-ig történő jelentkezésre lehet a résztvevőknek lakásra számot tartani.

Schaumburg-Lippe Herceg

Beremendi

portlantcement és mészművei

Kereskedelmi igazgatóság:

PÉCS, Indóház-utca 42. szám.

Művek: **BEREMEND.**

Kitűnő minőségű és páratlanul szép színű

portlandcement és fehérmészgyártása,

valamint géppel zuzott kavics és nyers mészkő előállítására.

Évi termelés: 500,000 q portlandcement, 120,000 q fehérmész. 800,000 q kavics.

Portlandcementünk kiváló minősége mindenütt a legnagyobb elismerést vívta ki. A hivatalos szabványokat messze felülmúló minőségért szavatolunk.

Pontos és gyors kiszolgálás!

Izzad a lába?

Használjon **Harsányi-féle „Formacint”** mely bármely testrészi izzadságát megszünteti.

Hatása gyors és biztos!

Kis üveg 1 korona, Nagy üveg 2 korona.

Kapható:

HARSÁNYI LAJOS

gyógyszertárában Csapó-utca 18. sz.

Kerti padokat, Kerti fecskendőket,

valamint

I-ső rendű Gépszijat

és csépléshez gépészeti cikkeket ajánl:

SESZTINA LAJOS

vaskereskedése

Debreczen, Piacz-utca 23.

SZENT LÁSZLO [Püspök] HÉVVI-Z- GYÓGYFÜRDŐ

Nagyvárad mellett, Kernáts János fürdőbérlo kezelése alatt.

Kényelmes közlekedés. Vasuton Nagyváradtól fél, kocsin háromnegyed óral távolságban. Május—augusztus hónapokban naponta 12, vasárnap és ünnepnapokon 16 vonat közlekedik Nagyváraddal. — A vasuti állomás a fürdőtelepen van.

Az európai híré 41° C. meleg természetes hévvíz javalva van: az izületek és izmok csúszos bántalmainál, idült és különösen savas izületi loboknál, csonttörések és különösen savas izületi loboknál és annak különböző alakjainál; idegbajoknál, melyek rheumatikus alapon keletkeztek (ischiásnál); különböző bőrbajoknál, végre női bajoknál; **belsőleg:** heveny és idült gyomor-bántalmaknál, májbajoknál és vesekövek eseteiben. Állandó fürdőorvos — **Dr. Nagy Imre.**

A különböző igények szerint berendezett nagyszámú szobák napi ára 1 kor. 20 fill. és 6 kor. között váltakozik Gyógyterem (Kursalon) hirdapokkal, zongora, könyvtár és tekeasztallal. Terraszok szép kilátással. Ettermek, cukrászda, sétahelyek a fürdőtelepen és a mellette elterülő öserdőben. Az erdőben jó tekepálya és lawn-tennis.

Öt tükörfürdő és tizenhárom kádfürdő kivül mórfürdők is vannak rendszeresítve. Ujonnán épült uszoda uszástaniással és homokkurával. Fürdők 40 fillértől 1 kor. 20 fillérig. Elsőrendű, kitűnő zenekar. — Telefon-összeköttetés Nagyváraddal. — Villanyvilágítás. A legszebb kiránduló és szórakozási hely. Konyha és vendéglő a bérlo saját vezetése mellett. Prospektust kívánatra küld a fürdőkezelőség.

Rövid az éjszaka

mulassunk hát

a Széchenyi kávéházban,

a vasuti állomással szemben, —

mely teljesen ujonnan és kényelmesen

rendezettett be.

„Mi-i-t?” — Papa megengedte! Hisz' valódi JACOBI-féle Antinicotin-cigaretta-hüvelyek fadobozban!”

Vigyázzon! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi!

Vigyázat

80 ezer pár cipő alkalmi eladása

4 pár cipő csak 10 korona.

Egy nagy gyár fizetési zavarokba jutván, megbízást adott nekem egy nagy tömegnek beszerzési áron alól való eladására.

Ennélfogva eladok mindenkinek 2 pár férfi és 2 pár női fűzőcipőt, barna vagy fekete bőrből, erős szegzett talppal, legujabb elegáns állásban; nagysága szám vagy centiméter szerint.

Minden 4 pár cipő együtt csak 10 korona.

Szétküldés utánvétellel. Kicsérelés megengedve.

Első keresztény cipőkiviteli áruháza.

Humann Ferencz, Bécs, Aloisgasse II/2.

SZOBRÁNC GYÓGYFÜRDŐ Ungmegyében

Glaubersós, hideg, kénes, sós viz. Gyomor- és májbetegnek magyar Karlsbadja.

Fürdőidény: május 15-től szeptember 15-ig. Előidény: május 15-től június 1-ig. Utóidény: szeptember 1-től szeptember 15-ig 30 százalékos árengedménnyel a lakásoknál.

Ez a maga nemében páratlan gyógyvíz, mint ivógyógyimód biztos segélyt nyújt gyomor- és bélbajoknál s alhasi pangásoknál, makacs székrekedésnél enyhén, oldólag hat, májbetegségek, epehomok és epekövek oldólag hat. Vértóvulásoknál, szédülések, hűdések, guttae ruhamoknál vérelvonólag, felszívólag hat, csuszos és köszvényes bántalmaknál e kör okozta erjesztésművekre, elrakódásokra az ízületekben, azok oldására, kiküszöbölésére hat. Kövérség, szívelhajasodás ellen, cukorbetegségek, vesebajoknál úgy a cukor, mint a teherjékiválást gyorsan és kedvezően befolyásolja.

Mint fürdő különféle izzadmányokat, daganatokat, ízületi és csontbántalmakat, csontszut kedvezően osztalja. Görvélykóros daganatok, fekélyek ellen, méh és méh közötti izzadmányok, hashártya izzadmányok felszívódását elősegíti, a legkülönbözőbb makacs idült bőrbetegségek ellen bámulatos gyorsan hat.

Vasuti állomás: az Alföldről és Pest felől jövőeknek **Ungvár**, a felvidék és illetve Kassa felől jövőeknek **Nagyimáty**, honnan kényelmes bérkocsin 1 és fél óra alatt elérhető.

A víz otthon is sikerrel használható. Ára: egy nagy láda 40 üveggel 20 kor., kis láda 20 üveggel 11 kor. A víz a vasuton szállítási kedvezményben részesül.

Megrendelések és tudakozások: „**Szobránc gyógyfürdő igazgatóságának Szobránc gyógyfürdő**” címzendők. Posta- és távirat-állomás helyben. A fürdő igazgató-orsója: **Russay Gábor Lajos dr.** A fürdő igazgatósága.

Bártfa-Fürdő.

(Sáros-megye)

Posta-, távirat-, távbeszélő és vasuti állomás.

Fürdőidény: Májustól Szeptember közepéig.

A Kárpátok Beszkid nevű heglánczolatának déli lejtőjén 382. m. magasságban gyönyörű 6000 hold szálás fenyves erdővel környékezett hegyek által védett völgyben fekszik. Bártfa-fürdő, mint kimagasló kárpáti **klamatikus gyógyhely** is szerepel. Rendkívül jó gyógyeredményt mutat fel Bártfa-fürdő **női bajnál, sápkór, vérhiány** minden alakjainál, **gégelégcső, tüdő, gyomor, bél idült hurutjainál, oly idegbajoknál és gyengeségeknél**, melyek vérhiányon vagy kimerüléson alapulnak; görvély- és angolkórnaál; **tüdőbetegeknek** kitűnő szolgálatot tesz Bártfa-fürdő balzsamos éghajla, végül utókura gyanánt karlsbadi, marienbadi, halli, lipiki fürdők használata után.

A részvénytársaság szállodáiban és magánvillákban **1540** kényelemmel berendezett **szoba** áll rendelkezésre. Szobaárak naponként **2-8** koronáig; hetenként **20-50** koronáig. Nagyobb lakások egész évadra **200-600** koronáig bérelhetők.

A lakások részben konyhával is el vannak látva. **Piacz naponként helyben.** A fürdőben van több vendéglő, cukrászda.

Lakás az évad elején június 20-ig és végén, augusztus 20-tól kezdve a részvénytársaság szállodáiban és pedig: „Deák-szálló”-ban és az „Erzsébet-szálló”-ban 30 százalékkal olcsóbb. **Szónsavas telített szónsav-fürdők és vasláphozzártótos fürdők, ásványvizkurák** kitűnően berendezett elsőrangú kéz vizgyógyintézet, savó- és kefircura. A fürdőigazgatóság legujabban bevezette a **Penzi-rendszert**, amely szerint az elő- és utóidényben egy személy teljes ellátása és lakása csak **8 koronába**, a főidényben csak **12 koronába** kerül. A penzió-rendszerrel lehetővé van téve, hogy mindenki rendkívül olcsón tölthessen néhány hetet hazánk egyik legkisebb fürdőjében, ahol minden előnyt és kényelmet talál. A fürdőre vonatkozó mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál

A fürdő igazgatóság
Bártfa-fürdőn.

578/1911. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni ref. kollegium a tulajdonát képező és a pusztalep-köszülszeg-állomzugi határban fekvő

15. számú 97 kat. hold 1107 négyszögeles
és 32. „ 47 „ „ 06 négyszögöles

tanyaföldjeit felettes hatóságának jóváhagyása alapján **f. évi június hó 13-án délután 3 órakor** a kollegium háznagyhi hivatalban nyilvános szóbeli árverés útján eladás alá bocsátja.

Mindkét tanya jókarban levő gazdasági épületekkel van ellátva és azok együttesen, vagy külön-külön is megvehetőek.

Ha az eladási árverés sikerre nem vezetne, úgy a szóban levő tanyák ugyanakkor és ugyanott nyilvános árverés útján haszonbérbe fognak adatni.

Kikiáltási ár kat. holdanként 800. — korona. Árverési feltételek, valamint a tanyák leltárai a kollegium számvevői hivatalában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debreczenben, 1911. évi május hó 24-én.

A kollegiumi gazdasági Tanács.

Ő csász. és Apost. kir. Felségének legfelső felhatalmazása folytán.

A közös katonai jótékony célokra szánt

XXVIII-ik Csász. Kir. Államsorsjáték.

Ez az osztrák birodalomban egyedüli törvényesen engedélyezett sorsjáték 21,135 készpénz nyereményt tartalmaz, 620,060 korona összértékben.

A főnyeremény 200.000 korona

A húzás június 22-én fog megtartatni.

Egy sorsjegyek ára 4 korona.

Sorsjegyek Wienben a csász. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker., Vordere Zolamtstrasse 7. sz. a., továbbá a lottógyűjtődékben, dohánytözsdekben, adó-, posta-, távirat-hivataloknál, vasuti állomásokon és váltótüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyvevők részére ingyen adatnak ki. A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét

A csász. kir. lottójövedéki igazgatóság (államsorsjátéki osztálya).

LŐHERÉJÍTŐ GÉPEK
EGYSZERŰ és KÉTTŐS
TISZTÍTÓ-SZERKÉZET TEL. 6502. 17307m.
DOB SZÉLESÉGIG GŐZGÉP MOTOR-S JÁRGÁNYOS HAJTÁSRA

ZAGALMAZOTT
EGYESÍTETT
LŐHERÉCSÉPLŐ
FEJTŐ-TISZTÍTÓ
GÉP

OLCSÓÁRAK
KEDVEZŐ FIZETÉSI
FELTÉTELEK
ÁR JEGYZÉKET
FELHÍVÁSRA
DIJMENTESEN

Szűcs Ödön
— BUDAPEST —
VINAGYMEZŐ-UTCA 66.

145 m. a. megjelöl

KLÁR ANDOR

cég

uj hirdetéseit a legközelebbi számban már a

Klár Andor ipari és kereskedelmi részvénytársaság teszi közzé.

TELEFON 445.

Raktárak Margitfürdőtelep

Központi iroda: Piac-utcz. 77.

Telefon 356.

Mészégetőtelep: Élesd (Biharmegye).

Honi ipar!

Telefon
691.

elismert

legjobb, legelegánsabb és legolcsóbb
hazai gyártmány.

Turul Cipőgyár r.-t.
Temesvár.

A monarkia legnagyobb cipőgyára.

Fiókraktár: DEBRECZEN.

Piac-utca 48. sz.

Szent Anna-utca
sarkán.

130 saját kül- és belföldi fiókraktár.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

18.000 pár heti gyártás.

ÜDVÖZLET GRÁZBÓL!

Mielőtt szükségletet fedezni, kérje tőlem gazdag tartalmu mintagyűjteményemet, a legjobb **styriai**

férfi- és női loden-ról

vadász-, erdsz-, turista, rodel és ski-sport és mindazok részére, akik a különféle időjárásoknak kiteve vannak, de különösen az én valódi styriai **női loden-ról** gyönyörű mintákkal, utazási- és séta-kosztümöknek, valamint összes divatszövetjeimről, férfi- és gyermek-ruhák, felöltők, ulster a legolcsóbbtól a legfinomabb minőségben az általánosan elismert lelkiismeretes első és legnagyobb loden-kiviteli cégtől

VINZENZ OBLACK

cs. és kir. udvari posztó-szállító
Graz, Murgasse 9. sz.

Mintakönyvek szabómesterek és szabónők részére kívánatra rendelkezésükre állanak.

Gömör-rozsnói vasas gyógyfürdő**és hidegvizgyógyintézet**

a Tátrák alján fenyvesek között.

Klimatikus gyógyhely, **400** méternyire a tenger színe felett, a szelek ellen teljesen védett kies fekvésű csúcsomi völgyben, az 1290 méter magas Ökörhegy alján. Javalva: a női ivarszervek bántalmainál, egyéb női bajoknál s következményeinél; a vérrendellenes összetételű alapuló betegségeknel (vérszegénység, sápkór); súlyos betegségek utáni elgyengülések esetén; görvélly és angolkórnel; idegbajoknál; tengeri fürdő után utókuránál stb. stb. Egyszerű és kellemes hőmérséklet (18—22°) Pormentes, ozondufnyes levegő, gondozott sétányok, villamos világítás. Pensio randszer. Vasút-, posta-, távirda- és telefonállomás helyben. Kitűnő vasuti összeköttetés mindenfelől.

Közele kiránduló helyek:

Krasznahorka vára a világhírű Andrássy-mausoleummal, Betléri káptal, Szulovai vadász-kastély, Dobsinai jégbarlang. Aggteleki és Szilicei cseppkőbarlang, világhírű Sztracsenai és Szádellői völgy, Murányi vár.

Fürdő-orvosok:

Dr. Hajcsi Sándor és Dr. Heincz Hugó.

Bővebbet: **A fürdőigazgatóság.**

Többszörös kitüntetésben részesült szenzációs háziszser

A DR. BOROVSKY-FÉLE

BOROLIN

mely városunkban is megjelent. Ez a háziszser hatásában és erőalkotásában **felülmulthatatlan gümőkóros izom- és idegfájdalmak, fej- és fogfájás,** továbbá minden meghűlés okozta bajok, mint **rheuma, köszvény, csusz, ischiás, izületi lob és zsabában** szenvedők, végül **fagyás okozta és égési sebek** fájdalmainak megszüntetésére. **Kiváló fertőtlenítő- és testóvó háziszser.**

Kapható városunkban a következő cégeknel: **BATÁRY IMRE, HARSÁNYI LAJOS, KUBEK SÁNDOR, MIHALOVITS JENŐ, STEINER MANÓ** gyógyszerészeknel, **KÖZPONTI DROGUERIÁBAN, DEUTSCH LAJOS, MÁYER JENŐ** és **BÉLA, NAGY ANDRÁS** kereskedő uraknál, **Érmihályfalván: MÁTRAI ÁKOS** gyógyszerésztárában. Földesen: **WEISZ MIKSA** kereskedésében. **1-20, 2- és 2-50 koronás** üvegekben.

Készítik: **Dr. Borovszky R. orvos** és **Borovszky K. Budape** 11. kerület **Fő-utca 77/c. szám.**

Világhírű

SULEIMAN**Gummisarok**

a koronajegygyel.

Főraktár Ausztria-Magyarország részére:
Hermann Hirsch-cég Wien VII/3.

Minden a szakmába vágó jobb kereskedésekben kapható.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni ref. collegium gazdasági Tanácsa a tulajdonában levő:

1. Kisszepesti határban a szoboszlói ut mellett fekvő 5 hold 921 négyszögöl
2. Ugyanott 2 hold 256 négyszögöl területe ujosztású földjeit, továbbá
3. A Vár-utca 12. sz. ház után járó 5 hold 250 négyszögöl területű ondódi földjét **folyó évi június hó 13-án, d. u. 3 órakor** a collegiumi háznagy hivatalban nyilvános szóbeli árverés útján 6 évre haszonbérbe adja.

Árverési feltételek a collegiumi számvevői hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debreczenben, 1911. évi május hó 23-án.

Kollegiumi gazdasági Tanács.

FELDMAN NÁNDOR és TÁRSA

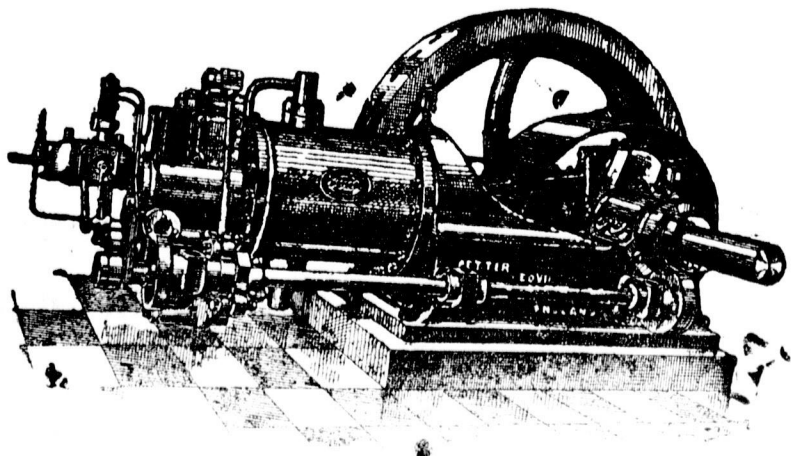
BANK-ÜZLETE

Budapest, VI. Andrássy-ut 50.

Első Magyar Általános Biztosító Társaság kerületi főigazgatója.

Kölcsönök vidéki takarékpénztári részvényekre és egyéb tőzsdén nem jegyzett papirokra a legmagasabb összegig, a legelőnyösebb feltételek mellett Reál és személy-jogu győgszertárak vételének finanszírozása; törlesztéses és egyszerű jelzálog-kölcsönök, építési-, tisztviselői-kölcsönök; értékpapírok, iőzsdei árfolyamon; állami-, városi subvenciók eskomptálása; kölcsönök, haszouélvezettel járadékkal terhelt ingatlanokra. Elsőrangú referenciák. Felvilágosítás díjmentes.

Magyar és német levelezés! TELEFON 21-10. Magyar és német levelezés!

Eredeti angol szab. PETTERS négyütemű NYERSOLAJMOTOROK

szab. csőgyújtóval (nem tüzesgolyóval) precíziós szabályozóval, 2—55 tényleges löerő teljesítménnyel, gazdasági és ipari célokra a legegyszerűbb, legbiztosabb és legolcsóbb üzemgépek.

Világhírű ered. DAIMLER stabil és lokomobilszerű benzinmotorok. Elsőrangú „OTTO” rendszerű PETZOLD szívógázmotorok, stabil és lokomobilszerű benzinmotorok.

red amer. „OTTO” rendszerű LAMBERT stabil és lokomobilszerű benzinmotorok.

Képes árjegyzéket és árajánlatot kívánságra küldünk.

Központi Kereskedelmi és Iparbank Géposztálya
BUDAPEST, V., Váci-körut 26.

Telefon: 164-65.

Sürgénycim „Centralis”.

Az összes gyártmányok állandó gépkiallításunkban megtekinthetők

Debreczen szab. kir. város

Világítási vállalata.

Elvállalja:

légszesz és villamos berendezések elkészítését világítási, erőátviteli
villamos világítás jobb és olcsóbb a petroleumnál. fűtési és főzési célokra. A gáz- és

Gázzal sütni és főzni sokkal jobb és félannyiba kerül, mint fával

Gőzfűtési Kandallók és Fürdő-kályhák

minden másnál tisztábbak, kényelmesebbek, biztonságosabbak.

A villamos motor

legcélszerűbb és legtakarékosabb hajtó-erő a világon.

Szép,

olcsó Lámpák, Csillárok

és hozzávaló felszerelések kaphatók.

Elsőrendű pirszen (kocsz), porosz kőszén.

Fekete kőszénkátrány, fatárgyak és épületek megvédésére.

Első minőségű Ammoniak sulphat

(legbecsebb nitrogén-légeny tartalmu **mütrágya.**)

Tetszés szerinti mennyiségben kapható vagy megrendelhető a gyárban, vagy városi üzletünkben

PIACZ-UTCZA 81-ik szám alatt.

Mindennemű felvilágosítással szivesen szolgál az igazgató:

Debreczeni Jenő

gépészmérnök.

A légszesz- és villamos gyárat az érdeklődő közönség bármikor megtekintheti.

TELEFON: Gyár és Igazgatóság 74. sz. Vároai üzlet 90. sz.

Első Vasbetoncső-gyár

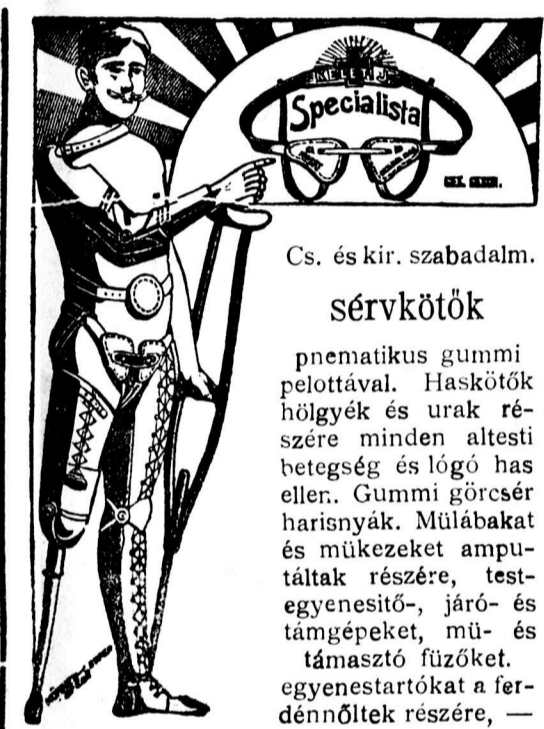
Piac-utca 83. sz.

Gyárt: drótbetétes beton-csőveket és idomdarabokat minden méretben

: Vasbeton kiöntő aknákat. :

tisztító és iszapfogó aknákat, kutgyűrűket stb. Elvállal mindenféle beton és vasbeton munkákat. Terazzo és keramit munkát és javítását a legolcsóbb árban.

Nagy raktár kavicsos és rostált homokból, elsőrendű portland és román cementből nagyban és kicsinyben.

Cs. és kir. szabadalm. sérvkötők

pneumatikus gummi pelottával. Haskötők hölgyek és urak részére minden altesti betegség és lógó has ellen. Gummi görcsérharisnyák. Műlabákat és műkezeket amputáltak részére, testegyenestítő-, járó- és támgépeket, mű- és támasztó fűzőket. egyenestartókat a ferdenőttek részére, —

valamint a betegápoláshoz tartozó összes cikket készít a technika legmodernebb elvei szerint, legutányosabb gyári árak mellett

KELETI J. Cs. és kir. szabad. sérvkötők és testegyenestítő gépek gyára.

BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 17.

Legujabb háromezernél több ábrával ellátott képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Alapítva 1878. Telefon 13—76.

Telefon 88-13. VERŐ-féle Telefon 115-77. leánynevelő intézet, Budapest, VI. Gyár-utca 1.

INTERNÁTUS

Higiénikus életrend. — Gondos felügyelet. — Német, francia, angol társalgás. — Élsórangú bennlakó külföldi okleveles nyelvtanárnök. — Magas színvonalú zeneoktatás.

2.

Nyilv. jogu négy osztályu

Polgári iskola

3.

Általános műveltséget nyújtó **felsőbb** Továbbképző tanfolyam

4.

Tökéletes nyelvi és szakmai kiképzést nyújtó **német, francia és angol**

Nyelvi tanfolyam

Tárgyai a nevezett nyelveken kívül: magyar irodalom, műtörténet és esztétika.

A nyelveket úgy a **továbbképző**, mint NYELVI TANFOLYAMON a hazai okleveles tanerőkön kívül, külföldi okleveles nyelvtanárnök és a budapesti BERLITZ SCHOOL tanárai tanítják.

Értesítőt szívesen küld az igazgatóság.

Klimatikus gyógyhely Vizgyógyintézet.
Déli Szepesség-n, gyönyörű fenyvesek között. Védett fekvés 580 m. magasan. Vasúti állomás Igló. Modern vizgyógyintézet. Szén-savas, villanyos, fenyő stb. fürdők. Villanyozások, massage vibratók. Inhalatorium fekvőcsarnok.

Iglófűred

Hizlalókurák stb. Ideg és belbetegeknek. 160 szoba 2' — K-tól. Villanyvilágítás, szórakozások. Kitűnő vendéglő. Demjén Jenő vendéglős. Pensió 4 K-tól. Idény május 20 tól Vezetőorvos **dr. Groó Béla** v. egyet. tanársegéd. Prospektust kívánatra küld Iglófűred gondnoksága.

Kartelen kívül.

MEZŐ ARMIN

épületfa, deszka és eszerépkereskedése

Wesselényi-tér 6. sz. alatt

(Berta-gőzmalom mellett.) **Kartelen kívül, tehát olcsó árak.** Mindenkinnek saját érdeke, hogy szükségletét nálam szerezze be.

Keskenynyomtávu vasuti anyagok!

Használt és új sinek, fordítókorongok, váltók, mozdonyok, szekrénykocsik, szekrénybillenő- és teknőbillenő-kocsik stb. állandóan nagy mennyiségben raktáron, melyek

bérleti célokra

és eladásra jutányos árakon és előnyös feltételek mellett kaphatók a

Magyar-Belga Fémipargyár R.-T.-nál,

Budapest, VI. kerület, Hungária-körút 115-117.

KRONSTEINER KÁROLY-féle viharálló mész-OMLOKZAT-FESTÉKEK.

Törvényileg védve.

50 színárnyalatban, kilogrammonként 24 fillértől feljebb.

Évtizedek óta kitűnően beváltan és minden utánzatot felülmulnak. — Egyedüli célszerű fesítőanyag már **festve volt homlokzatok részére.**

MAIL-HOMLOKZATFESTÉKEK nem kopnak, moshatók,

egy mázolásra fed, nem kell alapozás, email kemény, csak hideg vízzel keverve használatra kész. Antiszeptikus, méregmentes. Ideális mázolás belső helyiségek, meg nem festett homlokzatok, faépítmények, mint kamrák, pavilonok, kerítések, stb. részére. Kapható minden színárnyalatban, egy négyzetméter költsége **5 fillér.** Mintakönyv és prospektus ingyen és bérmentve. **CARL KRONSTEINER, Wien, III. Hauptstrasse No 120.** — Raktár minden nagy városban.

Uj találmány!

Telefon 718.

Uj találmány!

Fagymentes.

Van szerencsém az igen tisztelt háztulajdonosok becses figyelmét felhívni azon körülményre hogy

Fagymentes vizöblítésű closet berendezését kizárólag csakis vállalatom útján szerzik be; mert erre vonatkozó **találmányomat szabadalmazás végett bejelentem.**

Ujrendszerű fagymentes berendezésem az eddig ismert angol closeteknél olcsóbb, jobb, tartósabb. A háztulajdonosok Egyesületének tisztelt tagjai tetemes árendedményben részesülnek. Rendelvényeket csatornázási és vízvezetési vállalati irodamba

Zápolya-utca 6. szám alá kérek

intézni, ahol az ujrendszerű fagymentes closet találmányom rajzai megtekinthetők s bővebb felvilágosítás nyerhető tisztelettel:

Lehmann László.

Szent Radegund Grác mellett

Gyógyhely és vizgyógyintézet.

Pompás fekvés, 750—1500 méternyire a tenger fölött. Pazar fenyves erdők, számtalan sétahelyek, nagyszerű forrásvíz, enyhe klíma pormentes levegő Pavilon rendszer. Tudományos vizgyógy, masszázsvillamos terápia, szénsavas fürdők, diétikus gyógymódok és berendezett nyári lakások. Mérsékelt árak. A fürdő es ivóvíz erősen rádium tartalma. Prospektus ingyen.

Dr. Ruprich, az intézet vezetője.

DEBRECZENI HITELBANK

Részvénytársaság

Piac-u. Széchenyi-utca sarok **1. szám.**

Kölcsönöket adunk

váltókra, kötelezvényekre és folyó számlára a legelőnyösebb kamattal melett.

Elfogadunk takarékbetéteket

betétkönyvecskére és check számlára.

Jelzálog kölcsönöket ad

földbirtokokra és házakra.

Óvadék kölcsönöket ad

vállalkozóknak és bérlőknek.

Elfogadunk tőzsdei megbízásokat

értékpapírok vételére és eladására.

Kölcsönöket nyújtunk

tőzsdén jegyzett értékpapírokra, valamint vidéki pénzügyintézetek részvényeire.

Leszámítolunk tárcaváltókat

az intézet kebelében alakult hitelrészes csoportban.

Ércpénzek és külföldi bankjegyek

beváltása.

Felvilágosítással készséggel szolgál

Az igazgatóság.

Az üdülni és szórakozni vágyó közönségnek

Abbáziába

menni és ezeket költeni felesleges, — mert

június 4-én megnyilik

Debreczen egyetlen egészséges és pormentes levegőjű kiránduló helyén, a kies fekvésű

Bocskai-ligetben levő Vigadó

ahol a legkitünőbb borok, mindenkor friss jégbehűtött sör és a legizletesebb magyar konyha mellett hetenként kétszer cigányzene fog a szórakozni vágyó közönség rendelkezésére állani.

Szliács acélfürdő,

Felső-Magyarország

Egyedül ismert szénsavdus vasforrás.

Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás belső használatra.

Idény május 15-től szeptember 30 ig.

Felülmulhatatlan vérszegénység, sápkór, női bajok, hátgerincz és idegbajok, bénulás ellen, átszennvedett betegség és erős munkásság után.

Mint fürdőorvos működik Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át 5 óra, délről Budapestén át szintén 5 óra. Szliácsra vonatkozó falragaszok minden nagyobb vasuti állomáson ki vannak függesztve. Kimerítő felvilágosítást és prospektust utazás valamint lakás árkedvezményről az elő- és utóidényben stb. ad a Fürdőigazgatóság Szliácscon (Zólyom-m.)

Aldás — minden konyhában.

TRIUMPH takaréktűzhelygyárt

GOLDSCHMIDT S. és FIA

W E L S (Felső-Ausztria).

ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

**MAGYAR
MÉRLEG-ÉS GÉPGYÁR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST**

IRODA:
ERZSEBET KÖRUT 41
GYÁR:
GYÓMREI UT 40-42

**ELSŐREN DÜ
GAZDASÁGI-KERESKEDELMI-ÉS VASUTI-
MÉRLEGEK.
KÉPVISELŐK KERESTETNEK.**

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalanság
és általában Gyomorbetegségekben

a legkitünőbb házi szer a

Hollandi

Gyomorcseppek.

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható :

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában

DEBRECZEN, Piacz-utca 31. szám a.

a városházzal szemben.

Butorcsarnok megnyilt!

Hunyadi-u. 17.

Demetrovits palota.

Mindenkinek saját érdeke,
mielőtt butorait beszerezné
a csarnokban felhalmozott

Kovács Gyula

mübutorgyáros

által készített, szolid kivitelű
olcsóbb és drágább butorokat
vétel kötelezettség nélkül te-
kintse meg.

Hitelképes egyéneknek

kedvező fizetési feltételek.

ÁLTALÁNOS FORGALMI BANK Részvénytársaság.

Alaptőke **4** millió korona.

Debrecen, Piac-utca 68. sz. a.

**Foglalkozunk a takarékpénztári és banküzlet körébe
vágó összes ügyletekkel, u. m.:**

Elfogadunk takarékbetéteket

betétkönyvekre és chekszámmlára.

Kölcsönöket adunk

váltókra és folyószámlára.

Törlesztéses kölcsönöket

nyújtunk földbirtokra és bérházakra igen előnyös feltételek mellett.

Óvadékkölcsönöket

adunk vállalkozóknak és bérlőknek.

Financirozunk

mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi vállalatokat.

Hitelügyletünk

leszámitol tárcaváltókat.

Terményosztályunk

előleget ad a jövő évi termésre és vesz mindennemű szemes terményt.

Áruosztályunk

árusít vaggonszámra fával égetett meszet, továbbá mindennemű épület- és tűzifát, faszenet és foglalkozik vasuti talpfák vételével.

Biztosítási osztályunk

tűz-, élet-, jég-, üveg- és baleseti biztosításokat köt a legcoulansabb feltételekkel.

Felvilágosítást mindenkor készséggel adnak

Az igazgatók.

Apró hirdetések.

28 krajczárért fejel férfi vagy női harisnyat BENYÁTS EMIL villanyerőre berendezett harisnygyára. Debrecen, Tiszapalota.

FIX FIZETÉS és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket, sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. Havonként elérhető jövedelem 300—400 korona. HECHT BANKHÁZ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BUDAPEST, IV., Ferenciek-tere.

Szöllőoltványok 2 éves gyökeresoltványok I-ső osztály szokványminőségben, nagy mennyiség és választékban szállít Reitter József szőlőoltványtelep tulajdonos Lovrin. Árjegyzék ingyen és bermentve.

Fajbaromfi, fajok, nyulak, diszgalambok, madarak, élő méhek stb.-ről érdekes és nélkülözhetetlen árjegyzéket küld bermentve Diana-telep, Tar (Hevesm.)

Ákáczzölőkarót, I. rendű, 2 méteres, 20,000 db. egészben, vagy részletekben elad a hosszupályi-uradalom tisztartói hivatala. Hosszupályi (Bihar.-m.)

Eladó tanya 16 nyilas fekete föld, a debreceni határban Elep-Álomzugba. Czim a kiadóban.

Csizmadiamesterek csizmaszárba való papirost kiló és mázsáknint olcsón beszerezhetik Horovitz Zsigmond papírüzletében Piac-utca 12.

Elegánsan bútorozott különbejárta utcai szoba villanyvilágítással Darabos-utca 7. sz. alatt kiadó.

Kifutó fiu lapunk szerkesztőségébe felvétetik.

Fazmesterek kerestetik gyermektelen házaspár fizetéssel. Cim a kiadóhivatalba.

Egy rollós ajtó betéttel és kétszárnyú üveg-ajtóval eladó. Bővebbet Darabos-utca 7. sz.

Egy vasüst, ipari célra nagyon alkalmas, eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Jókarban levő gyermekkocsi megvételre kerestetik.

Saját szabadalmazott gőzgéppel

poloskairtást felelőséggel

ugyszinte **lakások pormentesítését** is, villany porszívó géppel elvállalom.

KISS GYULA, Csapó-utca 44. sz.

Parkett-kefelést villany parkett-géppel szolid árban vállalom. Telefon 878. sz

A legjobb saját készítményü

cipők és csizmák

jutányos áron beszerezhetők :

Csapó-utca 19. sz. alatt

Mező Gábornál.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legmakacsabb GYOMOR- és ALTEST-BANTALMAK, gyomorhív, rögzött SZÉKREKEDÉS, májbántalom, VÉRTOLULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles háziismernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FÉLE SOS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sos-borszesz nevezetesen, mint a fájdalomcsillapító bedörzsölésiszet köszvény, csusz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozására és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva. Fő-szétküldés :

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítettek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Egyszerű és dísz **könyvbekötéseket**, bőr, plüsch és selyem **ajándéktárgyakat**, **disztánczrendeket** a legjutányosabb áron készít

Seres Testvérek

könyvkötészete

Piac-utca 2. (Nagytemplom mellett.)

Nagyobb munkára árajánlattal készséggel szolgálunk.

Ugyanott egy tanuló fizetéssel felvétetik.

Aki gyomorfájós, bélbeteg, étvágytalan, lesoványodáshoz hajlandós, használja a számos év óta jónak bizonyult **gyomorsót, Schaumann** gyógyszerészétől **Stockerauban.**

Aki szabályozni és épségben akarja tartani jó emésztését, használja a Schaumann-féle gyomorsót, tapasztalni fogja, hogy más szerek ellenében mily jól érzi magát.

Gyomorsó eltávolítja azonnal a fölösleges **gyomorsavat és előmozdítja az emésztést.** Egy doboz ára **1 kor. 50 fillér.**

Gyomorsó-pasztillák kényelmes s kellemes, ugyanazon hatást teszik, mint a gyomorsó. — Ára tarsolyonként phiolával a 10 gyomorsó-pasztillával **kor. 1.50.** Postai szétküldés legkevesebb 2 doboz megrendésnél — utánvétellel

Schaumann gyógyszerész

Stockerauban.

Kapható minden gyógyszerárban.

Félstabilgépek, Gőzgépek, Gőzkazánok, Motorok, Sinek, Szivattyúk, Malomgépek, Modern transmissiók. Távirdahuzalok. Minden méret és nagyságban kaphatók

Abeles Emil vas és gép-
osztályánál

BUDAPEST, V. kerület, Váci-ut 88. szám

Gépek és kazánok kölcsönbe is adatnak.

TELEFON 142—14. Sürgőycim : BARSEL.

CLIMAX

nyersolaj-motorok, lokomobilok és benzincséplőgarnitúrák.

Teljes gyári szavatosság!

Minden motor elküldés előtt **hivatalos vizsgálatnak** lesz alávetve.

Teljes gyári szavatosság!

Elsőrangú elismerő-nyilatkozatok!

Kérjen díjtalan ajánlatot!

BACHRICH és TÁRSA

motorgyári fióktelepe

Budapest, Szabadság-tér 17. sz.

(Tőzsde-palota.)

FÉLIX-gyógyfürdő

Téli és nyári gyógyhely.

== **Nagyvárad mellett.** ==

Európa leggazdagabb kénes hév víz-forrása, víz hőfoka 49. C. 17 millió liter napi mennyiség.

Csuz, köszvény, ischiás, izzadmányok és női betegségek ellen.

1909. évben 9200 beteg hagyta el gyógyultán és javultán a páratlanul hatásos Félix-fürdő gyógyforrásait, tükör-kád, iszap mód és szénsavas fürdők, 250 kényelmes lakószoba, társalgó, zongora- és olvasóterem, kitűnő vendéglők, állandó elsőrendű cigányzene, vasárnaponként katonazene, tennispálya, gondozott sétautak. 400 holdas park és fenyveserdő, 16 személyvonat közlekedik május 1-től a Félix-fürdő állomására naponta.

Posta, távirda, interurban telefon. Prospektust küld az Igazgatóság.

Curtaxe és zenedij nincs. Egész éven át nyitva.